Цэна асобнага нумэру 5 кап.

НАША НІВА

Выходзіць што тыдзень.

Адрэс рэдакціі і адміністрацыі: **Вільня, Віленская вул., № 29.**

Цэна с перасылкай і дастаўкай на 1 г.—2 р. 50 к., на 6 мес.—1 р. 25 к. на 3 м.—65 к., на 1 мес.—25 к. За граніцай: на 1 г.— 4 р. на 6 мес.—2 р. 3 мес.—1 р. Перамена адрэсу—20 кап.

Абвесткі прыймаюцца на апошняй страніцы па 20 кап. за лінейку малымі літэрамі Рукапісы і карэспандэнціі, прысланые у рэдакцію, павінны быць чытэльна напісаны с праўдзівай фаміліей і адрэсам таго, хто яе прысылае. Можна такжэ падпісаць прозвішчэ разам з фаміліей,, хто ня захочэ каб была надрукавана праўдзівая фамілія. Адрэс і фамілія толькі для ведама рэдакціі. Рэдакція пакідае за сабой права папраўляць і укарачываць прысланые рукапісы і аўторам назад іх не звертае.

Год IX. 11 Верэсьня 1914 г. № 36

Прыймаецца далей падпіска на „Нашу Ніву“ на 1914 г.

Цэна на год—2 р. 50 кап., на 6 мес.—1 р. 25 к., на 3 мес.—65 к., на 1 мес.—25 кап.

Адрэс: Вільня, Віленская 29.

За тыдзень.

Крывавая пошэсьць вайны, ахапіўшая чуць ня ўсю Эўропу і перакінуўшаеся у Азію (Японія), ані на хвілю не сьціхамірываецца, але наадварот — пачынае даваць знакі жыцьця нават там, дзе яе бадай найменей спадзеваліся. Як бачым з вестак аб вайне, Турэччына, Італія і іншые дзержавы заўзята рыхтуюцца к будучым ваенным змаганьням. Неўцягнутые ў гэту эўрапэйскую завяруху дзержавы стаяць нарыхтаваўшыся к вайне, каб пры першай магчымасьці, як прыдзе час дзяліцьбы дабычы, не абмінулі пабеднай чаркай і іх. Захапіць што колечы у сваю карысьць—ці кусок зямлі, ці падатку грашыма—захочуць ня толькі тые, што грымяць ці будуць ешчэ грымець гарматамі, але і тые, што будуць зьмірна сядзець—гэта, значыцца, за нэйтралітэт.

Поруч з бітвамі і с прыгатаўленьнямі к бітвам, у гэтым тыдню шмат пускалі у газэтах усе лякіх чутак аб замірэньні. Каму гэтые гутаркі былі патрэбны—німа ведама,—ужо-ж хіба найболей таму, каго найболей на вайне патурбавалі, як напрыклад Аўстрыю. Згода — добрая рэч, але калі яна не трывалая, то мала што варта. Гэта добра разумеюць дзержавы, ваюючые з Аўстрыей і Нямеччынай. У Англіі ужо заяўляюць, што зністажаць саўсім немцоў англічане і ня думаюць, але скрышыць іх збройную сілу, для супакою ўсей Эўропы, мусюць канечна. Для гэтаго-ж супакою усей Эўропы ня можэ вельмі узвялічываць сваей збройнай сілы і хто іншы з ваякоў. Трэба ешчэ тут сказаць, што ваюючые з Аўстрыей і Нямеччынай зрабілі, як ведаем, змову, па якой ня можэ адна дзержава заміріцца бяз згоды на тое сваіх хаўрусьнікоў. Такую-ж змову быццам зрабілі між сабой і Аўстрыя з Нямеччынай. Вось калі да гэтаго дабавім агульнае невыразнае ешчэ палажэньне на полі бітваў ваюючых старон, то ўсе чуткі аб замірэньні не маюць ні якаго паважнаго значэньня, і іх бадай сумысьле пускае слабейшая старана, каб кінуць хутчэй іскру ваеннаго пажару туды, дзе ешчэ ён не заняўся. Замірэньне мусіць быць такое, каб на доўгі час запанавалі на свеце спакой і згода, каб праца аратаго не дратавалася коньмі і гарматамі наезднікоў. Гэткаго замірэньня чэкаюць усе людзі і к гэткаму замірэньню- трэба верыць--будуць кіравацца ваюючые дзержавы.

ВАЙНА.

Расейска-Аўстрыяцкая

Пасьля поўнай пабеды расейскім вайскам Томашоўскай і Красьнікской аўстрыяцко-нямецкіх армій, вялікіх, у цяперашнім значэньню бітвоў, за апошні час не было. Па ўсіх напрамках аўстрыякі атступаюць ў старану Перамышля, а наша войска іх гоніць, забіраючы па дародзе шмат палонных і ваеннай здабычы. Цяперака расейцы прост як жалезным ланцугом абхапліваюць з усіх старон сільную крэпасьць Перамышль: на левым крыле армія Рузскаго, с поўначы напіраець наша войска, перабраўшаяся цэраз ніжні Сан, паўночным берагам Карпат сунецца армія Брусілава і ўрэшці са старане Равы-Рускай на Яраслаў ідзе наша войска. Па дарозе расейцы між іншым занялі гарады Сандомір, Самбор і важны пункт у ваенным дзеле Сеняву. 7 верэсьня расейская цяжкая артылерыя начала абстрэліваць украпленьня Ярослава і завязаліся бітвы з гарнізонам (крэпасным войскам) Перамышля. Ярослаў гарыць.

9 верэсьня расейскае войска заняло Ярослаў, які знаходзіцца усяго у 35 верстах ад Перамышля і 30 вёрст ад расейскай граніцы.

Расейская Нямецкая.

На расейска-нямецкім фронце якбы заціштэ. Абход немцамі леваго крыла арміі генерала Рэннэнкампфа, ня глядзючы на ўсе, стараньня, не удаўся. К 4-му верэсьню генерал Рэннэнкампф зусім стрымаў наступаньне немецкай арміі. Цяперака па чуткам, немцы у Завіслянскім раёне умацовываюць свае пярэдніе часьці на фронце Чэнстахова—Велюнь—Слесін. Каля ўсходней Прусіі нямецкая армія наступаючы пасунулася была аж да Сувалак, але хутка атступіла. Пакуль што немцы усё ешчэ падвозюць с францускай граніцы к расейскай болей войска, і з дня-на дзень можэм чэкаць тут вялікшых бітвоў.

9 верэсьня. Немцы бамбардавалі Горжды каля прускай граніцы, у расейскай Польшчы.

Француска-Англіцка-Нямецкая.

На гэтым тэатры вайны за апошні тыдзень мала што зьмянілося. Спачатку хаўрусная армія французоў і англічан змусіла была немцоў атступіць. У часе атступленьня ішлі бітвы, у якіх найболей выігрывалі хаўрусьнікі. Цяперака немцы займаюць пазыцыі болей-меней па лініі Пэронн-Рэймс-Вэрдюн-Люнэвіль, і ў некаторых мейсцах мецілісяя наступаць, але хаўрусьнікі стрымліваюць. То там, то сям, а найболей каля рэкі Эн адбываюцца крывавые бітвы. Хаўрусьнікі прызнаюць, што немцы занялі некаторые моцные пазыцыі. Ад 8 верэсьня паведамляюць, што нямецкая артылерыя далей абстрэлівае горад Рэймс, каторы знаходзіцца у руках французоў. Стрэлянінай разрушаны сабор (катэдра), ратушэ, музэй і інш. будыніны. Агулам тутака немцы хочуць захаваць толькі абароннае палажэньне, а ўсе свае сілы скіраваць на Расею.

Бэльгійска-Нямецкая.

Немцоў усё ешчэ трымае на чыку вайна з бэльгійцамі. Гэтак, паведамляюць ад 4-го верэсьня, што нямецкае войска узмацоўваецца і прыгатаўляецца к абароне ў Кэльне, Дюссэльдорфе, Вэзэле і Дунсбургу. Каля Алоста ў бітве з бэльгійскай аўтомобільнай артылерыей немцы мелі вялікіе страты. 20 тыс. нямецкаго вайска, занімаўшаго Алост, пасьпешна пакінула горад.

Японска-Нямецкая.

3 верэсьня японцы занялі Цзяочжоу і Цімо блізка Ціндао. 7 верэсьня японскі атрад атакаваў умацаваную пазыцію Вангочжуан. Немцы атступілі. Недалёка ад Ціндао японцы высадзілі з мора новы атрад войска.

Сэрбска-Аўстрыяцкая

Сэрбы не перэстаюць перэмагаць аўстрыякоў. 1 верэсьня пасьля крывавай бітвы сэрбскае войска здабыло Вышэград і наступаець далей па левым беразе Дрыны у глыб Босніі. Крывавые бітвы ідуць каля Крупані. На паўночным фронце, па другую старану Савы, сэрбы атступілі. 8 верэсьня былі заўзятые бітвы каля Савы. Сэрбы стрымалі наступаньне аўстрыякоў.

Чарнагорска-Аўстрыяцкая.

1 верэсьня чэрнагорскае войска пабіла аўстрыякоў у раёне Краско-Гацко. 2 верэсьня. Чэрнагорскае войска перэправіўшыся цераз Дрыну выперла аўстрыякоў с сільных пазыцій каля Фочы і ўзяло шмат ваеннай здабычы. 3 верэсьня чэрнагорцы занялі Гораждзу між Фочэй і Вышэградом і наступаюць далей на захад. 5 верэсьня. Чэрнагорцы, злучыўшыся с сэрбамі на Дрыне, увайшлі ў Боснію і, наступаючы у глыб краю, занялі пасьля заўзятай бітвы гарадок Дэпратіно недалёка ад Сараева. Аўстрыякі атступілі к Сараеву. 6 верэсьня чэрнагорцы занялі Прачу каля 20 вёрст ад Сараева, сталіцы Босніі.

Вайна на моры

Немцы безупынна і энэргічна не пакідаюць раскідаць па ўсім Паўночным (Нямецкім) моры міны і ставіць мінные загароды, ад якіх часта бываюць нешчасьця з англіцкімі параходамі. Гэтак, недаўна згінулі два англіцкіе параходы—„Імпэрыаліст“ і „Рэвіго“. З свой чарод за апошні тыдзень англічане затапілі колькі параходоў нямецкіх і колькі узялі у палон. Паведамляюць с Константынополю, што тысячы работнікоў працуе над будовай украпленьнеў Суэцкаго каналу. Англіцкі флот у баевой пазыціі гатоў к абароне каналу.

Вайна у паветры.

Надовічы над Лібавай лётаў непрыяцельскі самалёт. Англіцкае адміральцейство загадало, каб у паветры над Лонданам была устаноўлена безупынная варта самалётоў. У нямецкую армію атпраўлена для ваенных патрэб 50 „Цэппэліноў“ і 100 лятуноў. („Цэппэлін“—гэта асаблівай прылады самалёт, падобны да шару, але можна ім кіраваць і падымаць на ім вялікіе цяжары—колькі людзей, пулямётоў і бомбоў).

У Італіі змобілізованы ўвесь флот і прыводзіцца к поўнай баевой прыгоднасьці. Глаўнакамандуючым усіх марскіх сіл Італіі ў будачэй вайне называюць герцога Абруццкаго. Кажуць, што калі Італія стане па старане Англіі, Франціі і Расеі, то ей аддадуць нямецкіе усходне-афрыканскіе калоніі.

У Швэціі. Швэдзкі рыкстаг (дума) прыняў законапраект аб узмацаваньні абароны краю. Сабрано 300 тысяч дабравольных афяр на пулемёты.

У Гішпаніі. Францускі урад стараецца перацягнуць Гішпанію на старану хаўрусу трох дзержаваў Расеі, Франціі і Англіі. Кажуць, што гэтые стараньня ужо на добрай дарозе.

У Балгарыі некаторые газэты віншуюць Турцію с скасаваньнем „капітуляцій“, выказываючы пры гэтым думку, што будучая незалежная Турція—гэта вялікая карысьць для абядзьвух дзержавоў. Апошнімі часамі балгары дужа вострa сочуць за расейскімі параходамі, плываючымі па Дунаю.

У Турэччыне безупынна ідуць прыгатаўленьня к вайне. 800 тысяч войска распаложена па розных мейсцох, чэкаючы загаду выступіць у паход. Над усім гаспадаруць немцы. Глаўнакамадуючым турэцкімі марскі сіламімі прызначэны адмірал Сушон—немец.

У кітайшчыне нездаволены с таго, што Японія адваёвуючы ад немцоў Кіао-Чао, які належыў раней да Кітаю, не маніцца яго зьвярнуць кітайцам. Флот кітайскі зграмаджываецца ў Чыфу, войска—ў Шандуне

У Афрыцэ. 2 верэсьня атрад усходне-афрыканскай конніцы напаў каля Штэйнкана на нямецкі атрад і забраў яго ў палон.

У Індзіі віцэ-король загадаў зарганізаваць армію 25 тыс. душ для пастою на занятых англічанамі Нова-Гвінэйскім архіпэлягу і іншых, раней належачых к Нямеччыне, выспах.

Каля вайны.

Для душэўна хворых. Аддзел народнаго здароўя і абчэственнаго даглёду пры міністэрстве ўнутрэнніх справаў ладзіць у гарадзкіх і земскіх бальніцах 3 тыс. мейсц для душэўна-хворых ваякоў.

На фабрыках Круппа (у Нямеччыне), што выробляюць уселякае сьмертаноснае аружжэ, дзень і ноч безупынку кіпіць работа. Усе работнікі гэтых фабрык асвабоджаны ад ваеннай службы. Фабрыкі між іншым пасьпешна робюць „Цэппэліны“.

Страты нямецкай арміі у бітвах у Франціі і Бэльгіі да гэтаго часу цяжка раненымі абличаюць ня меньш як на 600 тыс. чэлавек. Ва ўсіх бітвах немцы пазбыліся 150 арудзій.

— —

Хаутуры.

В. Тез-ков так апісывае у газэце „Старый Влад.“ пахаваньне афяр згінуўшых у стычцэ з адбітым намі аўстрыяцкім набегам на Уладзімір Валынскі:

„Дзесяць дамавін, вынесенных афіцэрамі. У дамавінах восім праваслаўных, адзін каталік і адзін жыд. За дамавінамі—праваслаўные сьвяшчэнікі, ксёндз і рабін.

Рэдкае еднаньне вер!

Сумуець і прырода—марусіць дробны, чуць прыметны дождж...

Аддаць апошнюю паслугу таварышам на магілкі прызначэна адна рота. Рэшце скамандавана: „У казармы, адзевацца ў паход“.

Забітаго жыда аддзялілі па дарозе на жыдоўскіе магілкі. А ўсіх апошніх пахавалі на праваслаўных магілках у брацкай магіле. Пад пеяньне „Сьвяты Божэ“, военную музыку і залпы з ружжаў, апусьцілі героеў у магілу. Борзда вырас насып, пакрыты кветкамі.

Сьпіце спакойна, вы, што аддалі жыцьцё за шчасьце, свабоду другіх!

Вечэрам с такім-жэ ваенным гонарам былі пахаваны на тых-жэ магілках восем забітых аўстрыякоў, пакінутых на полі бітвы сваімі таварышамі. У сумеснай магіле, недалёка ад сваіх згінуўшых праціўнікоў нашоў сабе вечны супакой і аўстрыяцкі афіцэр, што насіў на грудзях знакі чулаго каханьня к пакінутай на бацькоўшчыне сваей нявесьце. Там-жэ пахаваны і славак, што пісаў нядаўна да бацькоў аб сваім добрым здароўі. За дамавінамі таварышоў шоў, патупіўшы галаву, узяты у палон аўстрыяцкі гусар. На некаторые дамавіны быўшых ворагоў жаласьлівая душа палажыла вянкі з жывых кветак.

Сьпіце спакойна і вы, хорваты, словакі, што благой долей сталі нашымі ворагамі!

З Беларусі і Літвы.

З Віленшчыны.

Запамогі семьям запасных. С 6 верэсьня у Вільні пачалі выдаваць казённые запамогі (пайкі) семьям запасных і ратнікоў апалчэньня, пакліканых на вайну. Запамогі выдаюцца па чародзі і акуратна. У Вільні завязаўся гурток адвакатоў, які даець дарма праўные саветы семьям запасных.

Тэлеграмы у Галіцію. Цяперака за тэлеграмы у заваеваную Галіччыну прызначэна плата 5 кап. за слова, як і ў іншые мейсцы Расеі. Перш трэбало плаціць, як за граніцу—11 кап. за слова.

На прызыў. Сёлета ў г. Ашмянах прызыў на ваенную службу будзе адбывацца у такіе дні: 3-ці прызыўны участак 1 кастрычніка (акцября), 2-гі участак 12 кастрычніка і 3-ці участак 22 кастрычніка. На прызыў павінны станавіцца ўсе дзяцюкі што радзіліся ў 1893 г.

На вайну. У Вільні на чугунцэ паліція затрымала 15-летнюю дзяўчынку с Петрограду, каторая уцекла ад бацькоў, каб запісацца ў санітаркі на полі вайны. А колькі часу таму назад з Вільні уцяклі 3 дзяўчыны на вайну.

З Міншчыны.

Весткі аб вайне. Мінская Паветовая земская управа поруч з іншымі земскімі управамі атрымлівае дарма тэлеграмы петроградзкаго тэлеграфнаго агенства. Управа што дзень спісывае з гэтых тэлеграм копіі каля 160 штук і разсылае іх у валасьці па 10 шт. у кожную.

Праца ваенна-палонных. Шмат паветовых земствоў Мінской губ. старaецца перад урадам аб прысылцы палонных на будову шасэйных дарог і на іншые земскіе работы.

На раненых. Мінская гарадзкая управа наладзіла 23 бальніцы на 5000 раненых, якіх ужо і размешчана ў гэтых бальніцах. У Мінску, с прычыны немалога наплыву раненых, паразсыланы па ўсіх урадовых установах патпісные лісты для дабравольнай патпіскі жадаючых прыняць к сабе ў хату раненых. Усерасейскі земскі хаўрус аткрыў стаянкі для харчоўкі і перэвязкі раненых у Барысаве, Барановічах, Бабруйску і Пінску.

На семьі запасных. У Мінску між іншымі завязаўся польскі гурток запамогі семьям запасных. Першае мейсцэ у гэтых гуртку узяла на сябе княгіня Магдалена Радзівілл. Гэта-ж княгіня уладзіла у сваім дварэ Жарноўцы прыпынак на сто дзяцей запасных с поўным іх утрыманьнем.

Ваенная здабыча. 6 верэсьня у Мінск даставілі два здабытые на вайне самалёты—аўстрыяцкі і нямецкі.

Новая вучэльня. У Барысаве пазволена залажыць жаночную вучыцельскую сэмінарыю.

Пад суд. Цягнуць пад суд за праступкі па службе такіх служакоў мешчанскіх управаў мінск. губ.: члена бабруйскаго управы Жука, пінскаго мешчанскаго старасту Макеева, прадседацеля давід-гарадзецкай управы Каленко і быўшых членоў гэтай управы Гурвіча і Грычына, старасту ад зборкі павіннасьцей м. Капыль Снітко, гарадоцкаго мешчанскаго старасту Хэймана, брагінскаго мешч. старасту Дыніна, зембінскаго мешч. старасту Файтэльсона і урэцкаго мешч. старасту Пэсіна.

За храбрасьць Засадзілі на 3 месяцы пад арышт жыхарку м-ка Докшыц Ханку Поляк за неўвагу і дзёрскую выхадку к паліцейскаму чыну.

За доўгі язык. На паню двара Новая Земля, пагішынскай вол. пінск. пав., Алену Сташэвічыху і яе дачку Алену Сташэвічышку „за распаўсюжываньне баламутных чутак аб вайне“ наложана штрафу 2000 руб. або пасядзець па два месяцы кожнай. За гэта-ж самае па загаду губэрнатара сеў на 3 месяцы бабруйскі жыхар—Мэглянд.

Вайна з гарэлкай. На мінскаго жыхара Лявона Бурлакова налажылі штрафу 50 руб. або на 2 нядзелі пад арышт за тое, што ён лазіў па вуліцы пьяны і буяніў. У Мінску аштарафавалі на 3000 руб. рэстаран „Парыж“ (даўней Саулевіча) за продаж спіртных напіткоў у забароненым часе. Засадзілі на тры месяцы пад арышт за патайную продаж гарэлкі і піва мешчан г. Бабруйска Г. Матусона і Х. Найманаву, селянку барысаўскаго пав. Альжбету Анушкевіч, селяніна вёскі Лістопадавіч слуцкаго пав. Л. Грыцэвіча, жыхароў м-ка Барановічы—А. Косеродзкую, М. Яроцкаго, П. Несвіжскаго і Б. Абрамовіча.

Селянскіе обчэствы барысаўск. пав хлапочуць аб скасаваньні казённых манаполек і прыватных шынкоў у 460 вёсках і забароне аткрываць новые. Брагінскі валасны сход прыгаварыў старацца аб закрыцьці ўсіх манаполек і шынкоў у валасьці. У Ракаве, мінск. пав., сход прыгаварыў закрыць усе казёнкі і шынкоўні у мястэчку і валасці. Селяне вёскі Юр‘ева, барысаўск. пав, хлапочуць аб закрыцьці манапалькі ў іх сяле.

За соль і каўбасы. У Мінску аштрафавалі крамніка Ш. Яблонка на 100 руб. або дзьве нядзелі пасядзець за тое, што ён без патрэбы падняў цану на соль. У Несвіжы за гэта самае аштрафавалі гандляра каўбасамі на 200 руб. або месяц пад арышт.

Пажары. У Пінску надовічы пажар знішчожыў 4 дамы і склад машын да шыцьця Зынгера. Згарэла 334 машынкі. Шкоды каля 100,000 р. У Бабруйску згарэў тартак (лесапільны завод) Эткіна, піваварня Любэцкаго, а такжэ 40 хат на прадмесьці. Шкоды вялікіе.

Брат на брата. У засьценку Шчэрбіны рэчыцк. пав., селянін Васіль Нікіценко, завадзіўшыся с сваім братам Кузьмой, выстрэліў ў яго і раніў.

Падмена арыштанта. Надовічы у Мінску заместа затрыманаго дэзэртыра (уцекача з ваеннай службы) даставілі нейкаго так угалоўнаго праступніка. Воінскі начальнік вярнуў арыштаванаго у паліцію.

С Ковеншчыны.

Пад суд. Цягнуць пад суд стражніка з вількамірскаго пав. Ковенскай губ., Язэпа Астроўскаго за тое, што сазаджанаму у халодную П. Рамаоўскаму патурбаваў кольбай ад стрэльбы галаву і паламаў левае плячо.

З усіх старон.

Аб прызыве. Сёлета прызыў на ваенную службу пачынаецца с 1-го кастрычніка (акцябра). Належачые к прызыву павінны яўляцца у свае вучасткі ўсе тые дзяцюкі, што радзіліся у 1893 гаду.

Казённые дровы. Дармавы павал с казённых лясоў для бяднейшых семьяў запасных і ратнікоў пакліканых на вайну выдаецца у такім парадку: 1) ня болей трох кубічных сажняў на кожную сямью; 2) пазваленьне на казённые дровы трэба мець ад свайго земскаго начальніка і 3) білеты на бесплатную рубку выдаюцца не аднаму дравасеку, а цэламу гуртку.

Сэрвітуты. Міністэрства унутрэнніх спраў загадала губэрнатарам акуратна дапільновываць сурвітутнаго права, з якога карысталі запасные пакліканые на вайну, каб двары ня крыўдзілі ў гэтым семьяў запасных.

Аб народных вучыцелях. Пакліканые на ваенную службу народные вучыцелі будуць усё роўна атрымліваць сваю пэнсію ці самі, ці іх семьі. Мейсцы, на якіх служылі, астаюцца за імі.

Багаж запасных. Міністр дарог загадаў не прадаваць да канца вайны с таргоў просрочанаго багажу, належачаго да пакліканых на вайну.

Аб багажы. Загадана чыгункам не прыймаць праз увесь час вайны болей як 10 пудоў багажу к аднаму білету I клясы і 5 пудоў к білетам II і III кляс.

Налог на білеты. Маняцца на час вайны павялічыць плату на білеты за праезд чыгункай на 25 працэнтоў (25 кап. на адзін рубэль).

Аб санітарах. Главнае Упраўленьне „Чырвонаго Крыжу“ апавесьціло, што ў санітары прыймаюцца толькі ваенныа ніжніе чыны (салдаты) і тые, што будуць залічэны дабравольцамі на дзействіцельную ваенную службу.

Пэнсію сёстрам міласэрдзя, якіе акончылі шасьцінядзельные курсы, прызначыў Чырвоны Крыж па 30 р. у месяц апрача харчоў.

На раненых. Па ўсей Расеі бяз ліку робюць складкі і арганізуюць лазарэты для раненых. Гэтак, хаўрус губэрскіх земствоў сабраў 6 мільёноў рублёў на раненых. Адно курскае губэрскае земство адлічыло на раненых 1 мільён. Курскі губэрнатар с прычыны перапоўненьня бальніц зьвярнуўся з заклiканьне к жыхарам прыймаць к сабе на кватэры выздараўліваючых раненых. У Петроградзе граданачальнік даў гарадзкому хаўрусу спісак гасцінніц і рэстараноў, якіе можна перамяніць у лазарэты. У Рызе так сама колькі рэстараноў перэмянілі у лазарэты. У Петроградзе, Маскве, Курску і другіх гарадох падыймаюць цытаньня аб перамене казённых вінных складоў у лазарэты для раненых.

Тайфун (навальніца). Над прыморскай обласцяй каля Уладывастоку тры дні шалеў тайфун с страшэннай улевай. З гор і даліны хлынула сцена вады 12 аршын вышынёю. Вадою заліта паляна каля 1000 вёрст квадратных (у доўжкі і ў шыр). Згінула 220 людзей, тысячы штук жывёлы, пашкоджэна чугунка, змыты дзясяткі вёсак, усе запасы, увесь ураджай сена і збожа. Шкоды аблічываюць на мільёны рублёў. Некаторые мейсцы астануцца на доўга затопленымі. Згінулі саўсім вялікіе сёлы, парабіліся грамадные азёры. Край асуджэны на голад.

— Над Севастопалем так сама шалела тры дні улева. Затоплены нізіны, сутарэні ў дамох, сады, агароды. Шкоды грамадные. На моры бушэваў шторм.

Змаганьне з дарагоўлей. Пад штрафам 3 тысяч руб. або 3 месяцы арышту петроградзкі губэрнатар выдаў пастанову не прадаваць даражэй сена як 1 руб. за пуд, а салому 50 к. за пуд.

Заказ у Амэрыцэ. Міністэрство дарог с прычыны неакуратнасьці расейскіх фабрык маніцца заказаць у Амэрыцэ 10 тыс. вагоноў. Гэтак вагоны абойдуцца дзешавей і хутчэй будуць гатовы.

Жулік навейшаго гатунку. У Харкаўшчыне арыштавалі ягомосьця, чыноўніка-самазванца, які разьежджаў і запісываў хто хочэ перасяліцца у заваеванную Галіччыну, дзе быццам дарма будуць раздаваць зямлю. Пры гэтым браў ад патпісаўшыхся „казённые пошліны“.

Грамадзянскі камітэт. У Варшаве генерал-губэрнатар зацьвярдзіў «Польскі цэнтральны камітэт грамадзянскі». Пастановы камітэту будуць важнымі, як і ўраду.

Уніяцкі мэтрапаліт. У Кіеве прыгатаўляюць пакоі для маючаго сюды прыехаць уніяцкаго мэтрапаліты.

Рэдактар-Выдавец

І. Луцэвіч.

Друкуецца і скора выйдзе

„БЕЛАРУСКІ КАЛЕНДАР“

на 1915 год.

Календар друкуецца двума асобнымі выданьнямі: рускімі і лацінскімі літэрамі, з іншым у кожным тэкстам.

Заказы на календар трэба прысылаць загадзе у „Беларускую Кнігарню“, Вільня, Завальная № 7.

Прыймаюцца ў календар на сходных варунках абвесткі.

Друкарня Марціна Кухты, Татарская 20.